

ELLENZÉK

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények csimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szomorú tünetek.

(Két cikk.)

II.

De hát van-e orvossága a társadalom ama nyavalyájának, mely a bűnhöz, vagy a golyóhoz kergeti a társadalom tagjait?

Van igenis; de ezt az orvosságot nehéz alkalmazni, mert a társadalmi életben, az életpályák egymásmellettegében és versengésében úgy áll a dolog, hogy ami az egyiknek méreg, a másiknak élvezet.

Sajnos, de a könnyelműség betegsége nagyon soknak egészségére válik; mert a könnyen kidobott fillért nem a föld nyeli el, hanem a másik ember-társának élvezete lesz az.

Az eladósodásnak könnyen lehetne utját állani, ha nem léteznék a pénzkecskészség terén könnyelmű verseny, mert akkor nem találna minden váltó előzékeny beváltásra; de végre is azok is akarnak használni, kik a személyi és dologi hitelt és az eladósodás betegségét saját pénzükkel táplálják s csoda-e, ha oly sok ember van, ki nem gondol a holnapra, mert a hitel képében a kisegítés mindig biztos erre a holnapi napra.

Csak az a különös, hogy a társadalmak még mindig állanak, hogy a kifejezett álszeméremetesség oly sokáig tartja fenn magát s inkább takargatja rongyait csillogó külső alá, nem gondolva a jövő perccel, semhogy az őszinteség érényét gyakorolná. Hány embernek esik nehezen elmenni egy vagy két bálba a farsangon át. De a világért nem vallja azt be még önmagának sem, hanem meghozza a legnagyobb áldozatot, nehogy azt suttogják felőle a társaságokban, hogy X. Y.-nak nincs pénze, hogy eljőjön a bálba. Így van ez nemcsak a bálal, hanem az öltöztetéssel, az étkezéssel, lakással, vendéglátással, színházzal és játékokkal.

A természetbölcsészek azt mondják ugyan, hogy a mindenségben mi sem végez el s a mi az egyik oldalon eltűnik, megjelenik a másikon más alakban. A tönkrement existenciák vércseppe vagy könyve eltűnik itt s megjelenik a másik oldalon osztalék alakjában. De bármennyire legyen igaz a természettudós e mondása, társadalmi szempontból nem tartjuk indokoltnak, hogy az el nem vesztetés teóriájából kifolyólag a büntettek ta-

laja folyton termékenyíttessék, mert végre is a társadalomnak bizonyos morális értékkel kell bírnia s hogy birhat ezzel, hogy szerezheti meg ezt, ha az eladósodás elősegítették a hitel könnyed kielégítése által, pusztán azért, hogy minél több nyereségen osztozhassanak egyesek.

Nagyon sokan közéletünk egészséges jelenségének tartják azt, hogy Magyarországon oly sok pénzintézet virágzik s mindegyik nagy osztalékot ad részvényeseinek. Ez tévedés szerintünk. Mi egészségtelen tünetnek tartjuk ezt mert az eladósodás kétségtelen jele s mert a pénzintézetek nagy nyereségei, azon osztály verejtékeiből kerülnek ki, mely az utóbbi időkben amugy is elgyengült. Igaz, hogy a kincstár azért adja el a felgyülemlett adótartozásokat a hátralekös ingatlanait, hogy jobb adófizetőt nyerjen s azt tartják általában, hogy az elbukott adós helyébe rendes fizető lép s így a balans soha sem zavarthatatik meg, mert a társadalom folyton fejlődik, folyton ujul.

Lehet mindez igaz s némileg igazolja e mondásokat az is, hogy a pénzkecskészségek gyarapodnak, a pénzintézetek régóta nagy osztalékokat osztanak s a szociális problémákön töprengő és vész-tűzsló bölcselők jóslatai még sohasem teljesültek; igen de ami nem következett be tegnap, beállhat ma s a krach minden perczen beköszönhet. — Évekkel ezelőtt még nem voltak ugy teke a lapok a művelt osztályhoz tartozók csalásaival, sikkasztásaival, öngyilkosságaival, mint napjainkban s ki áll jót arról, hogy a haladás folytonos fokozódásával nem fokozódnak mennyiségben épen a fentjelzett szomorú tünetek s így társadalmi vízözön nem áll-e be? Hiszen csak nemrég láttuk, hogy egy politikai tekintély mily rohamosan járta le életpályáját s a végén kitűnt, hogy a becsületesnek látszott külső régóta erkölcsi rothadást takart.

Ha nem lépnek fel kellő szigorral, kellő kritikával egyesek ellen, ugy ezek az egyesek megmértékezhetik az egész társadalmat. Már pedig kétségtelen, hogy a társadalom bajain segíteni kell, segíteni ép azoknak, kik egyszerűs mind az állami élet vezetésére vannak hivatva.

A társadalomnak lejjebb kell szállítani igényeit és követeléseit, az államnak ugy kell dotálni hivatalnokait, hogy azok a megdrágult viszonyokhoz

képest megéljenek s végzett munkájoknak oly jutalmát élvezhessék, mint a nem hivatalnokok átlagosan véve, a személyi hitelt meg kell szigorítani s akkor bizonyára kevesebb számban fogunk előfordulni az öngyilkosok, sikkasztók s a társadalom általában véve erősebb és egészségesebb lesz.

Politikai hír.

Király a vádlottak padján. Mint Belgrádból írják a Narodni Prijatel és a Samostavnost című szélsőradikális lapok ma törvényeszkí végzésel végleg beszűntették. A Narodni Prijatel, Maximovics volt igazságügyminiszter orgánuma, szerdán este még megjelent s cikket közölt, a mely minden eddigi radikális kitörést felülmúlt. A cikkek egy helyen azt mondja, hogy a legközelebb összehívó szuputina magát a királyt is a vádlottak padjára fogja juttatni, a ki nem tarthat már igényt az alkotmány által biztosított garanciákra, mert megszegte az alkotmányt. Akkor aztán nem lesz Szerbiában más uralkodó, — mint a szuverén nép, a mely a dinasztiaát elszűri.

A T. Ház.

Budapest, márc. 1.

Ma ismét csekély érdeklődés mellett indult meg a házasságjogi vita.

Mindjárt az ülés elején két fiatal honatya állt ki a parlament porondra: Szapáry László gróf és ifj. Szász Károly. Az első a kötelező polgári házasság ellen, a másik a javaslat mellett foglalt állást.

Az első szónok Szapáry László gr. volt, a kir. főudvarmester fia, a purosok egyike. Ő már egyszer kifejtette, hogy keresztény szempontból miért nem fogadja el a polgári házasságot, most állami szempontból foglalkozik vele. Azt mondja, hogy a javaslat a liberalizmus követelménye s a ki ellenzi, az nem liberális. Pedig a liberalizmusnak nem a tamadás és rombolás, hanem a védelem és oltalom a célja. A liberális újságok ugyan más álláspontot helyezkednek, de ő nem engedi magát általuk tévútra vezetettetni, annál kevésbé, mert tudja, honnan fúj a szél. A polgári házasság még csak nem is haladás. Mert haladás csak az, a mi az erkölcsöket, a vallásooságot, a házasszeretetet, a tekintélyt és a törvények iránti tiszteletet fejleszti.

A mai jogállam az abszolutizmus egy bizonyos nemét, az u. n. liberális abszolutizmust teremti meg, mely vakmerően belenyúl

a nép jogaiba. Az állam az egyházpolitikával egymás ellen ingerli a felekezeteket, hogy aztán a viszálykodó felek jogait a maga számára konfiskálja. Nagy mozgást keltett a jobboldalon és a függetlenségi pártban egy francia idézet, melylyel a kormány és a szélsőbal közt fennálló szövetségre célozott: Mond meg, kik a szövetségeseid és én megmondok, ki vagy! A politikai pártok közül t. i. a szélsőbal hajol leginkább a radikálisus felé, a kormány tehát a radikálisus szövetségzett. A jobboldal és a szélsőbal természetesen zajosán tiltakozott, a balközép ellenben megtapsolta a szónokot. A Ház általában nagy figyelemmel hallgatta a rokon-szenves, fiatal képviselőt, s a mikor kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el, életlen megéljenek. Még Nagy Sándor is gratulált a kormánypárttól, a ki pedig nem keresztény s még kevésbé katolikus.

Utána Szász Károly, a református püspök fia mondott rövid beszédet a javaslat mellett, de szavai teljesen elvesztek a nagy zajban, a mit a képviselők hangos társalgása okozott.

Végül protestáns szempontból beszél a javaslatról s kijelenti, hogy azt elfogadja, mert ha volna is aggályai azokat eloszlatná egy eszme: a magyar állameszme.

Kovács Albert, a nemzeti párt alelnöke, a kit Horváth Gyula helyett választottak meg, szintén protestáns szempontból szólott a kérdéshez s kijelentette, hogy a polgári házasságot nem szavazza meg. Feltétlenül helyesli és követi a nemzeti párt álláspontját, mely csak olyan házasságot tart elfogadhatónak, mely nem sérti a vallásos érteket.

Helytelen eljárásnak tartja, hogy ezt az álláspontot az ellentét ultramontanának, klerikálisnak és reakciónársnak tartja, holott ez az álláspont egyik alapja az általános protestáns házasságjognak. Hiszen maguk a protestáns zsinatok is azon voltak, még csak nem is olyan nagyon régen, hogy a házassági ügyekben a bíraskodást az egyház végezze.

A 1880. évi zsinaton Kiss Albert képviselő is helyeselte ezt az elvet, annál inkább csodálja, hogy most helyteleníti az egyházak bíraskodását s az állami bíraskodás mellett foglalt állást. Végül reámutat a javaslat egy némely hibás szövegezésére. A Ház baloldala életlen megéljenek a szónokot.

Kovács egyik czélzása személyes megtámadtatás címén erőlyes felszólalásra bírta Kiss Albertet. A képviselőház 1880. évi naplójából bizonyította be, hogy sem ő, sem Irányi Dániel soha következtelenek nem voltak, mert ő mindig sürgették a kötelező polgári házasságot. Ő például, több képviselő társával egyetemben, 1883-ban határozati javaslatot terjesztett elő a Háznak, melyben egész

határozottan sürgette a kötelező polgári házasságot, Irányi Dániel pedig ugyanezen az ülésen a határozati javaslat elfogadására kérte a Házat. Sem a következtetéséből, sem a liberálisusból nem veszek lecskét tehát a képviselő urtól! végezte be szavait, haragtól kipirulva s a függetlenségi és 48-as párt tapsai között. Kovács Albert röviden válaszolt s kijelentette, hogy sem Irányi, sem Kiss Albert liberálisusnak kétségbe nem vonta s egyszerűen csak hivatkozott a zsinati határozatra, melyet Kiss Albert is aláírt. Izzel az incidens véget ért.

A Ház ezután öt percnyi szünetet kért, hogy kipihenje kissé magát, de Percezel Dezső, a ki időközben felváltotta Bánffy Dezső bárót az elnöki székből, nem akart engedni s így a Ház kénytelen volt tovább folytatni a tanácskozást.

Később kiittat, hogy az elnök felváltásának és az öt perc megtagadásának egyébként voltak. Az elnöknek ugyanis nagy titokban a fülébe sugták Kiss Albert beszéde alatt, hogy a gyorsírókai feljáró alatt bombát találtak égő kanóccsal. Természetes dolog, hogy az elnök rögtön kisértet, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket. A veszedelmes tárgyat, elvitette a rendőrséghez s vizsgálatot indított, hogy a tettes kipuhatatlanság.

Mindenki érdeklődött a bomba iránt, de nem ijedt meg senki. Legfőlebb Morzsányi Károlynak, a ki hasztalan beszélt hatalmas orgánumán a javaslat mellett; alig volt hallgatóság.

Az ülés utolsó szónoka Sággy Gyula volt, a ki nagy jogi készséggel bírta a javaslatot s annak egyes lényegesebb hibáit és hiányait fejtegette. A javaslatot különben nem fogadta el.

Mielőtt még az ülést berekesztették volna, elnök hivatalosan is bejelentette a Háznak, hogy a gyorsírókaihoz vezető lépcső alatt egy szolga valamelyes gyanús tárgyat talált. Az elnök intézkedett, hogy ez a gyanús tárgy a rendőrség és katonai műszaki tisztok közbenjöttével a gubacsi határban megvizsgáltassék.

A Ház minden izgatottság nélkül fogadta az elnök jelentését s azután teljes nyugalommal — szinte tréfálkozva az eset fölött — szétoszlott.

Bomba a T. Házban.

Budapest, márc. 1.

Tegnap már közölt táviratainkban megemlékeztünk ama nagy feltűnést keltő esetről, hogy a magyar képviselőházban a tegnapi ülésen bombát találtak. Ez esetről a következők újabb részleteket adhatjuk:

... Ime édes erdőm, kiöntöm neked szívem panaszát. Mond el az egész világnak, csak annak az öreg embernek ne, csak annak az öreg asszonynak ne. Hadd hídjek: világ pompájára neveltek engemet...

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

XXI.

(Folytatás.)

(50)

Az első fordulóhoz érve, mely homályosan volt világítva, láttam, hogy a szép cigány leány az ablak mellett állott — láttam, hogy a nyakához és az orcájához szorította a kezét és aztán szenvedélyesen csókolt meg a barna ujjait, melyeket Oldrieve Wilfred néhány pillanattal az előtt a kezében tartott — és látta a szép arczon az elragadtatás örömet.

Eszer hirtelen megállott; fel volt világosítva és akaratlaan szénalmát érzett és sajnálta, hogy ezt a jelenetet látta.

— Ez az oka, a miért úgy nézett Trixire, Oh, szegény leány! És ő Trixit szereti, Trixit, a ki még akkor sem gondolta vele, ha olyan volna, mint mások. Oh, szegények — mind a ketten! Ha az ember a felszín alatt láthatna, minden életben, mennyi gyötrelmet, mennyi és minő néma fájdalmat talál!

Alulról a Trixi vidám hangja hallsz és aztán fulva jött fel a lépcsőn. A Mar sugárzó arca elsőttűlt, s gyorsan tűnt el folyosón; és Trixi az első emeletre érkez csak Esztert találta ottan, a ki a homályos világításban még halványabbnak látta mint oda lent.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Március 2.

Erdő-zugás.

(Költemény prózában.)

Írta: Benedek Elek.

Hallom a zugásokat, erdő, édes kicsi falum erdejé. Tomboló vihar volt tán, mikor elindult, csöndes, andalító zugás, mire ide ért. Mindegy nekem, csakhogy ide talál, a messze idegenben. Mindegy nekem, csak a te zugásod legyen, erdő, édes kicsi falum erdejé!

Nem, nem, ez nem csalóka képzelődés, én hallom hangodat. Ismerem, mint azt a méla harangszót, mely templomba hitt valaha régen, s melyhez hasonlatost nem hallottam, s nem hallok soha. Ez a te hangod, erdő, ez a te sóhajlásod: ehhez hasonlatos több nincs a föld kerekén.

Ó te áldott erdő-zugás, hogy eljövél az édes anyaföldről s meglátogatsz engem a messze idegenben! Hogy megemlékezzél rólam nehéz rabságomban, nagy erős lelki nyomorúságomban.

Mert nehéz az én rabságom, nagy az én lelki nyomorúságom, ó erdő, erdő, édes kicsi falum erdejé!

Van-e lelked, erdő? Ha van figyelj rám. S van-e Istened? Ha van ki ne csacsogd az én panaszomat. Meg ne hallja valahogyan az az öreg ember, s az az öreg asszony. Tudom, tudom, jól ismered őket. Az öreg ember folyton bucsuzik tőled: isten veled, erdő,

többet nem látalak! Az öreg asszony pedig mindig nyugat felé néz: vajjon látom-e még a fiamat? S mikor aztán leszáll az este és lepihennek szépen: nem jó szemükre álom.

S mondja az öreg ember, szóval folytatván a bus gondolatot: ki zárja le szemünket, hogyha meghalunk?

Szól az öreg asszony: bizzuk azt a jó Istenre.

Folytatja az öreg ember: a vérünket felneveltük világ pompájára... Vajjon gondol-e ránk?

Mondja az öreg asszony: én lefektemben, fölkeltemben reá gondolok.

Hallod, erdő, hallod? Felnevelték engem világ pompájára. S ez az köröttem valóban pompa, fény. Megvalósulva mind, mit mesemondók szónokok képzelete teremtetett, a títzvilágnál. A mit én ájtásos csodálattal hallgatók, im látom a valóságban: a ragyogó palotákat, melyek ugy tetszik csakugyan forognak, mert bármerre nézek: előmbé fordul egy, előmbé kettő, három, tíz, husz, ah, ki tudná: hány van. S laknak ezekben a palotákban gála uri népek. S végig lebennenek a széles utakon, ki gyalog, ki hintón, szép asszonyok, lányok: ezek azok, ezek! Ilyeneknek képzelmél én egykor a tündériszasszonyokat. Megszédítik lelkemet az emberi elme csodálatos alkotásain. A gőzparipa melynek nincs távolsága a messzebeszélő, mely a haza határain túl röpi a szót s az emberi találékonyság ezer meg ezer műve, mik e század vég puha emberének minden kényelmet megadnak, — s mely kegyetlen sors! egyet nem tudnak feledtetni még sem: téged, te

édes anyaföld, a te sugárod, te erdő, édes kicsi falum erdejé!

Te erdő, neked megmerek vallani mindent. Neked, ki annyiszor hallád a gyermek csengő énekét; kit annyiszor láttál, szédvén kosaramban illatos epret: ki annyiszor láttad verejtékes arcomat, gyűjtve a szénát a te földeden; te néked megvallom, hogy én itt rab vagyok. Idegen az idegenek közt.

Hogy gyötrelmes gondolatok nyitgözik meg lelkemet. Hogy én csalom a világot és csalom magamat, mikor a század vég simaságával kezdek szorított az emberekkel. Mikor én jó ismerősökként köszöntök embereket, a kiket sohasem ismerem meg, s a kik engem nem ismernek meg soha. A kiknek nincs sem erdejük, sem rónájuk, sem istentük, sem hazájuk: mindentűt egyformán boldogok, ha van kenyertük. A kiknek az az erdő a legszebb, a melyikhez legolcsóbban visz a vasut s melyiknek aljában legnagyobb a — komfort.

Te néked mondom, erdő, de hallják meg az emberek is: a szegény szántó-vető ember nem világompompájára neveli a fiát, de neveli — s mennyi gyöttrődés, magasananyagátása közt neveli! megmérhetetlen lelki nyomorúságra. Tegnap még egyik kezében könyv s a másikban az eke szarva. És a bárázadban megy előbb, előbb s olvasván a könyvet, észre sem veszi, ugy jut a messze idegenbe. Egy talpalatnyi volt az ővé az ives anyaföldről s azt a talpalatnyi földet egy asztalra váltja föl. Tegnap még ővé volt az erdő, mező, — ma már egy asztal mindene. Ezen keresi a kenyérét, ezen kergeti a hívságos dicsőséget. A szíve visszazír az édes

anyaföldre, s mint egy rab, ide van láncolva asztalához. El-elcsall hozzá az erdő sugára, hívja, mozgattja: gyere haza!

Nem mehet, meg van kötözve.

És beleveti magát az áradatba. Szeretne hasonlatos lenni a többi emberekhez; megragadni minden alkalmat, mely feledtetni képes téged, édes anyaföld, és nem tud feledni, nem soha! Minden nap neveli lelke nyomorát. Minden nap gyötrelmeiből léhszen a gondolat, mely észbe juttatja a vétkeket, az elkerülhetetlent. Él, küzdeni, messze az édes anyaföldről s meghalni e magas, rideg falak közt s hogy a legnagyobb, mit elérhet, s ezt sem láthatóba má: hat lovas koszin visznek a temetőbe a hat a gyászmenet elvonul, megakad a közlekedés! Elveszteni az életéből esztendőket, mindig és mindig egy asztal fölött görnyedezvén, csak azért, hogy ne zékében, hanem frakkban vegyülhess az emberek közé!

Hát ez az a „világ pompája”? Ez az a „világ pompája”, mely zeke helyett frakkot ad rád, de a lelkedet nyomorúságba, meghasonlásba temeti!

Mondhatjátok nekem: tied ez a város, tied, mint az a kis falu. Nem igaz. Tied az egész ország, éppen mint az a kis falu. Nem igaz. Nekem adjátok az egész világot, a szívem visszaír ahoz a talpalatnyi földhöz, melyen először ejtém ki e szót: anyám! S ha fegyverrel kellene védeni hazámat, e talpalatnyi földben védeném meg.

És kínálhatok nekem kincset, hirt, — nevet, csak egy a válaszom: adjátok vissza kicsi falumat zugó erdejével!

A lelet színhelye.

Déli fél tizenkét órakor, Kovács Albert beszéde alatt a gyorsíróda öreg szolgája, a mindenki által ismert Németh bácsi lemenve a gyorsíródába vezető lépcső alján alján papírosba göngyöltve egy csomagot látott, melyet gondosan felemelt és annak tartalmát megnézte. Megrémülve látta hogy a csomagban bomba van. Lélekjelenetét azonban el nem veszítve és miután meggyőződött arról, hogy a bomba kanóca sem ég gondosan visszahelyezte leletét arra a helyre hol azt megtalálta és sietett ki a folyosóra, hogy Farkas főterembiztosnak a dolgról jelentést tegyen.

Farkas ekkor Némethet odasietett a lelet színhelyére és maga is meggyőződve a helyzet veszélytelenségéről, rendőrt hívott, ki nagy gondosan és minden rázkódást kikérülve, messzire maga elé tartott kezében bevitte a veszedelem jóságát a háznagy hivatalba, hol a furcsa jóság nem kis csodálkozást keltett.

A bomba

Csvárvossy Béla háznagy rögtön behívatta a tüntetések óta a Ház előtt állandó felügyeletet tartó Deésy rendőrfelügyelőt, kivel a leletet közölték. Deésy rögtön magához vette a bombát és elvitte a VIII. ker. kapitányság közeli hivatalos helyiségébe (Trefort-utca), hol Kolozsvári Albert rendőrkapitány vette át azt. A bombát itt óvatossággal nézegették, de senki sem nyult hozzá, míg végre Kolozsvári akként intézkedett, hogy a legnagyobb elővigyázat mellett két rendőr vigye le a földszinti szobába, hol egy szekrény tetejére állították.

Ide jöttek csakhamar Ábrányi Kornél, Holló Lajos, Baróti Lajos, Szent-Iványi Árpád, Melczor Gyula, Bolgár Ferencz képviselők is, kiknek leírása szerint a bomba gomba alakú fekete pléból van csinálva, közepén erősen körülomozott mélyedés látható, melyből egy decziméternyi hosszú kanóc lóg ki.

A vizsgálat.

A bomba átvétele után Kolozsvári kapitány Pauer fogalmazóval elment a Házba, hogy megkérdezze, miszerint megenged-e a háznagy hivatal, hogy rendőri közegek bejöhessenek a képviselőházba a vizsgálat kereszttulvitelére. Csavossy háznagy ekkor kijelentette, hogy egyelőre ő a saját hatáskörében kívánja a vizsgálatot folytatni és ha az ő eljárása eredményre nem vezet, igénybe fogja venni a rendőrség közbeavatkozását. Kolozsvári e nyilatkozat tudomásul vétele után vijszament hivatalába, honnan Sélly Sándor dr. főkapitányt értesítette a dolgról. A főkapitány csakhamar megjelent a VIII. kerületi kapitányságnál, hol megsejmelte bombát és arról a következő leírást vette jegyzőkönyvébe:

A bomba 18 centiméter hosszú, 10—12 cm. széles, dupla csészéhez hasonló alakú, melynek felső felületén mélyedés látható. E mélyedésből lóg ki egy Bickford-féle kanóc, melyekről köz tudomásu, hogy azok beltről égnek. A kanóc minden valószínűség szerint már meg volt gyújtva, de mert a közepén téps vagy törés következtében a kanóc fonalai lazultak, valószínűleg magától kialudt. A bomba meglehetősen nehéz.

E tényálladék felvétele után Sélly

bezártatta a szobát, melyben a bombát elhelyezték és szigorúan meghagyta, hogy mindaddig, míg a bomba a kerületi kapitányságnál őriztetik, a szobába senkinek belépnie nem szabad. E rendelkezése után a főkapitány a katonai műszaki parancsnokságot értesítette a leletről és azt kérte fel a bomba tartalmának megvizsgálására.

A hadmérnöki parancsnokság rögtön kiküldte egyik századosát, a bomba átvételére. Még a délután folyamán kiviszik a gubacsi határba, hol fel fogják robbantani. — Sélly csak ezek után tett jelentést Hieronymi miniszternek, kinek megjegyezte, hogy a bomba eddigi jelentések szerint igen komolyan veendő. Az ő véleménye szerint a bomba aligha lett volna alkalmas a felrobbantásra. — A bombát külseje után egy öreg templomi ólomgyertyatartó felső részének tartja, melyre a kanócot és olmozást csak ma tették rá, mert az még egészen friss.

Vélemények.

Tudósítónk Sélly fent vázolt véleményén kívül kikérte még három olyan rendőrtisztviselő véleményét, kiknek alkalmuk volt a bombát látni.

Kolozsvári kapitány kijelentette, hogy reá a legkomolyabb benyomást tes. i és szerencsének tartja, hogy a kanóc nem égett.

Deésy felügyelő és Pauer fogalmazó szintén igen komolyan tartják a bombát.

Ugyanily véleményben vannak a bombáról a háznagy hivatalban is.

A hír hatása.

A képviselőházban csak laasan terjedt el a lelet híre. Az írói karzatra báró Kaas Ivor hozta a hírt, hol magától érthetően nagy riadalmat okozott.

A karzat közelében ülő képviselők lázasan felugráltak helyeikről és siettek ki a folyosóra, majd a háznagy hivatalba, hogy a részleteket megtudják. Eleinte kétkedve fogadták a hírt, de midőn a valódiságról meggyőződtek, izgatottan beszéltek meg az eshetőségeket. Csoportok alakultak, melyekben a bomba alakjáról és tartalmáról, majd a merénylet céljairól folytak heves disputák. A kormányparti képviselők közül Sréter izgatottan kiáltotta:

— Ha nem jött volna ma, jött volna holnap után! Egy ilyen ostoba tréfának jönnie kell, mert különben nincs az ujságoknak mit írni. Kaas Ivornak már csak ez elég.

A felindult képviselőt alig lehetett megnyugtanni és Pulszky Ágost nevetve mondá!

— Hissz az egész csak tréfa! Nem égett a kanóc, ergo nem igaz a dolog.

Voltak más képviselők, a kik egész határozottsággal tudni akarták, hogy nitroglycerin van a bombában. A legtöbben a bomba feltalálásának színhelyét állták körül és mivel a gyorsíródába vezető lépcső, a mely a folyosó közelében van s melyben rendszeren a nemzeti párti képviselők szoktak Apponyi Albert gróf körül gyülekezni, egy jókedvű kormányparti képviselő megjegyezte Horánszkyknak:

— Lásd, ez a bomba nektek szólt: Károlyi Gábor gróf odaszólt Kaas Ivornak:

Hát ti ultramontánok már bombákat is dobtok!

— Esszi, édes, te reám várakoztál? Nem kellett volna azt tenned, miután oly fáradt vagy.

— Fáj a fejem — ennyi az egész, de jobban leszek mielőtt a hajamat kikéfélem — ezek a fonadékok néha oly nehezek — válaszolá Eszter, egy kicsit beszélgettünk — ha nem bánod.

Trixi gyöngyöden ölelte át a cousinja derekát, és úgy kísérte azt a szobájába. — Nagyon nehezek? — kérde. Én is éppen ezt szoktam Bolda nének mondani midőn azt állítja, hogy nevetésgörcs és gyermekesen viselem az enyémet. Midőn feltűzöm a fejemre, mindig leeszik — vagy éppen leesik; olyan sok van belőle, hogy hátra húzza a fejemet — és nem akarok levágni belőle.

Mert lásd, ez az egyedüli szépségem! — tévé utána az úszinte Trixi, Esszi, szeretnék veled néhány percig csevegni, ha bizonyos vagy benne, hogy nem vagy nagyon fáradt. A szobaleányodat leküldjék.

És Downst ma esteire leküldték, amit az, az ástása után itélve nem vett rossz néven: a két leány hajkefével a kezükben leült a tűzhely elibe, lábukat a rostélyra téve.

— Nos, mit gondolsz Sir Bazilról? — kérde Trixi, erősen kékfelé a haját.

— Ó jobban tetszik nekem mint a hogy leírásod után vártam. Trixi ugye te azt mondtad nekem, hogy a Szegény Maráth félholtan Oldrievet ur találja meg?

— Igen. Miért? — kérde Chenoweth kisaszony csodálkozva.

— Mert gondolkodtam róla. Oldrievet ur nagyon szíves volt hozzám?

— Azt hiszem, hogy igen. Irni és olvasni tanította és még egyebbe is — szegény leány borzasztó tudatlan volt azelőtt!

Oldrievet azt csinálja Okskottban ami neki tetszik. Ha Sir Bazilnak a saját fia volna, még akkor sem bánhatnának több figyelemmel vele. Én azt gondolom, hogy Marah az előtt soha sem kapott vereséget és szidásnál egyebet senkitől. És szegény leány azt gondolja, hogy nincs senki aki hozzá hasonló volna — és egy értelmében nincsen is — tévé utána Trixi félhangon.

Eszter hallgatva nézett egy ideig a kedves arcára mely a kis kéz által keltett fényes fekete fűrtök által félig el volt takarva, aztán előre hajolt s kezét a Trixi térdére tette.

— Trixi, édes, nem gondold, hogy éppen azért egy kis nyájsábnak kellett volna hozzá lenned. Szegénynek a nélkül is elég elviselni valójá van.

Trixi hirtelen a cousinja arcára pillantott s a kefe a kétségbeesés heves mozdulataival kiesett a kezéből.

— Szent ég, Esszi te is észrevetted? Azt reményltem, hogy nem fogod azt tenni. Új nevetés és — és valahogy oly számomra, hogy bosszankodom és ugyan akkor busulok miatta és nem tehetek róla, nem tudom véget vetni. — Ó soha egy szót sem mondtam neked erről.

Természetes, hogy nem mondtott — hogy tehetted volna? Tudnia kell, hogy annak még a gondolata is mily teljes lehetetlen és reménytelen és még is ez a tudat a legkisebb különbséget sem csinál. Éj — kiáltá Trixi — nekem nincs türelmem e tárgyról beszélni.

Nem kellene neki oly képtelennek lenni! De azért szíj kívánom, hogy bár ne fedeztet volna fel.

— Nem tehetek róla, hogy azt tévé, — Hiszem drágám, tudom, hogy te mily éleslátó vagy — mondá Trixi csendesebb hangon. Én nem említhetem fel, mert

Mire Kaas báró megjegyezte:

Ez a ti bombátok, mert nem sült, el Azok a bombák, melyeket én vetek, rendszeren el is sütnék.

Mig a folyosón így tréfáltak, addig csakhamar elérte a bomba híre a karzaton is és ott valóságos pánikot idézett elő. A közönség, nem lévén tájékozva, hogy tulajdonképpen mi történt, izgatottan elhagyta helyét és néhány rövid perc alatt az egész karzat üres volt.

A házban uralkodó izgatottsággal az elnök is számolt, midőn az ülés végén bejelentette a Háznak a bomba feltalálását és arra kérte a Ház a képviselőket, hogy a vizsgálatnál minél nagyobb számban legyenek jelen.

Az első gyauu.

A háznagy hivatalban eszközölt vizsgálat folyamán három gyorsíró jelentkezett, kik előadták, hogy ők láttak egy kopottas külsejű vén embert, ki gyanusnak járkált ott a folyosón. Hogy ez az ember hogyan juthatott a Házba, azt a vizsgálat fogja kideríteni, mert a Ház alkalmazottjain kívül csak a képviselők és hírlapírók juthatnak a Házba.

Mindenestre felémliésre méltó, hogy azon a helyen, hol a bombát megtalálták, mindig egy rendőr volt állandóan felállítva, ezt azonban, mivel a Ház pincésjéből a helyre vezető lépcső folyosóját újabban elzárták, a rendőrnek széksége ott többé fenn nem forog. A pincéből felvezető lépcső folyosója ma is el volt zárva.

Nem lehetetlen azonban mégis, hogy valaki a nyílt karzatra vezető folyosón keresztül állkulas segítségével jutott a gyorsíróházhoz vezető lépcsőhöz. Ez egyen megkezdése iránt sürgősen intézkedett a rendőrség.

Miniszter a bombánál.

Az ülés után Hieronymi belügyminiszter elhajtotta a VIII. ker. kapitánysághoz és ott báró Bánffy elnök társaságában Sélly főkapitány kalamazója mellett megtekintette a bombát, melyet a miniszter is komolyan tartott.

Báró Bánffy a bombáról.

Mint már említettük, báró Bánffy Dezső az ülés végén tett jelentést a talált bombáról.

E nyilatkozat így hangzik: „Mielőtt t. Ház az ülést bezárnám, jelenlétim kívánom, hogy értesülést vettem arról hogy itt, a ház egy mellékhelyiségében valami gyanusnak feltűnő tárgy találtatott, — a mely esetleg merénylet céljának szolgálhat. Intézkedtem, hogy az a tárgy a rendőrséghez szállíttassék, a rendőrségtől pedig szakaszerű megvizsgálás végett a katonai hatósághoz vitetett, mely annak megvizsgálására egy gené-tisztet küldött ki. (Mozgás.) Méltóztassanak ebben egyelőre megnyugodni, a mennyiben pedig a megvizsgálásnak ktnn a városon kívül kell történnie, ha méltóztatik kívánni és ezelszerűnek tartanak, egyes képviselő urakat felkérném a pártokra való tekintet nélkül, hogy azon vizsgálaton részt vegyenek. (Általános zajos éljenzés. Felkiáltások: Elmegyünk!)

Gondolom, méltóztatnak nekem megengedni, hogy egyes képviselő urakat felszólítsak. A mennyiben pedig a t. háznagy ur

kellemetlenégek származatának számára belőle, és azt nem akarom. De különben is mit mondhatnék?

Hála az égnek, hogy Bolda néni nem vett észre semmit. Te azt mondd, hogy nyájsábnak lehetnék hozzá. Ha az volnék, csak rosszabb tenném a dolgomat — pedig most is elég rosszazk. Borzasztó érzés az a tudat, hogy azok a bánatos és türelmes szemek mindig kísérnek.

Elég az hozzá — mondá kényelmetlenül feszengve a széken — hogy ez utálatos és kiálthatatlan kellemetlenég!

— Természetes — válaszolá Eszter lassan, — a hogy te mondd édesem, neki tudnia kell azt éppen a hogy te tudod, hogy mily teljesen reménytelen a szerelme, és éppen azért nem hiszem, hogy ártatlan vele, ha a számba nem verés helyett egy kicsi szívességet mutatnál iránta. Nem gondold édes, hogy hébe hóba egy kicsit kedves is lehetnél a szegény fiúhoz?

— Talán lehetnék? — mondá Trixi, kissé kétségbeesés és meglágyulva, mert a kis Berti történetére emlékezett és mert tudta, hogy az Eszter hangja miért oly szomorú. Éder, a te kedvedért akár mit megteszek! Aztán az arckifejezés és hang gyors változtatásával azt mondá — Labimer kisaszony, maga engem ugyancsak megleckézett; de hát saját magáról mit lehet mondani? Kérem kisaszony, mikor sajnálja meg a saját vigasztalhatatlan imádóját?

— Kiről beszélsz?

Az Eszter arca nem fejezett ki egyebet, csak meglepetést.

— Kiről beszélne másról, mint Öszkáról?

— Öszkáról! — ismétlé Eszter.

(Folyt. köv.)

a házban félreeső alsó helyiségeit a vizsgálat tárgyává tenni kívánta, erre nézve is megkell, hogy nyugtassam a t. Házat, hogy aggodalomra nincs ok.

Az ülést bezárom.

A bomba tartalma.

Mialatt a képviselők nagy izgatottságban várták a bomba tartalmának megvizsgálását, addig a fővárosi tűzészartár egyik derék, bátor katonája megoldotta a rejtélyt.

A VIII. ker. főkapitánysághoz ugyan is megérkezett Galle tűzérkapitány, hogy a bombát átvégye s vele Léder Béla főszertűzér.

Ez a derék férfi megsejmelve a bombát, nagy lelkinyugalommal kijelentette, hogy ő azt minden veszély nélkül kinyitja.

Egy ideig szabadkozott ugyan Kolozsvári kapitány, hogy a bomba vizsgálata ily rövid úton történjék meg, de mikor a kérés teljes veszélytelenségéről biztosították, megengedte, hogy a bombát felnyissák.

Léder ur megvizsgálta a bombát és azután a pádjával óvatosan felbontva az ólomburkolatot, bedugta az így keletkezett nyílásba az újat. Mikor azt ismét kihuzta, nagy nyugodtan kijelentette:

— No ez ugyan nem robbant volna fel! Fűrészpör az egész!

A többi jelenlevő is meggyőződve most már a helyzet veszélytelenségéről, nagy bátran ők is belenyúltak a bombába és mindenki iszonyatos flegmával konstalták, hogy fűrészpörrel van dolguk.

Akadt azonban egy skeptikus, a ki megjegyezte, hogy fűrészpör közé szekták az anarkisták a dinamitot keverni, a mire a fűrészpör gondosan összeszedték és elküldték az országos vegyikísérleti állomásra, hol a fűrészpör tartalmát fogják megvizsgálni.

A dolog tehát csakugyan izetlen tréfa volt, a mi azonban nem változtat a tényen, hogy a képviselőháznak és az ország fővárosának egy igen izgatott napot teremtet, melyért az illető csinnyevőnek okvetlenül meg kellene lakolnia.

Virágbazár.

Kolozsvár, márcz. 2.

Virágbazárt rendez a kolozsvári jótékony nőegylet a városi vígadó termeiben márcz. hó 3., 4. és 5-ik napjain.

A bazár holnap délután 4 órakor nyílik meg.

Minden nap öt órakor egy-egy szindarabot adnak a nemzeti színház legkiválóbb művészei és művésznői.

A szindarabot hangverseny követi, melynek műsorát az „Ellenzék” előre fogja közzélni.

Hangverseny után mindennap katona vagy cigányzene játszik.

A bazár nagy nyereséjnnyjáték fejezi be, háromszáznál több értékes nyereségtárggyal.

Egy sorsjegy ára 20 kr. A bazár kitűnő buffetében igen olcsó áron osztják ki a legjobb hideg ételeket és csomagokat.

Belépti jegyek a pénztárnál válthatók.

Kárpát-estély.

Kolozsvár, márcz. 2.

(K) A városi vígadóban tegnap lefolyt kárpát-estély olyan szép volt, hogy megérdemli, mikép kissé részletesebben foglalkozunk vele.

Este 8 órakor már „zsfolt ház” volt a nagyteremben.

A főúri osztálynak, a művelt közép osztálynak s a katona tiszt karnak színe-java együtt volt itten.

A társadalom művelt osztálya minden rétegeinek kedves találkozó pontja a kárpát-egylet és a kárpát-estély.

Olyan otthonias szín és olyan meghitt, vidám, barátságos hangulat ömlött el a termen s a jelenlevők csoportjain egyaránt, hogy mindenki jól érezte magát!

A terem fényő galyakkal volt izlésesen díszítve.

Termen, öltözköden, tánczrendeken az a keresetlen egyszerűség dominált, mely az elegánciának, értelemnek és műveltségnek harmonikus alkotása s mely a kedélyre, lélekre egyaránt kellemes befolyást gyakorol. Az estély műsora vonós ötéssel vette kezdetét. Közre működték: Ifj. Farkas János, Balázs Elemér dr. Hőncz Kálmán dr. Ifj. Sipos Gábor, Kovács Kálmán, Szerencsi Ede, Finál György és Gáman József.

A közreműködők nagy praecizióval, szépen adták elő a nehéz zeneművet. Művészi játékukat a nagy közönség mély csendben hallgatta s annak végén zajosan megtapsolta. Ezután Baróthy Jenőné urnó énekelt gyönyörű hangon Schubertől egy darabot nagy tetszés mellett.

A műsor harmadik pontja Benedek Elek felolvasása volt.

Benedek Elek költeményt olvasott fel prózában.

Személyjegy 40 kr, állandójegy 1 frt, gyermekjegy 20 kr.

Beszél falujának erdejéről, őnmagáról, öreg szüleitől, poétikusan, szépen. Benedek Elek felolvasását lapunk mai tárczája közli.

Benedeket, a mint a pódiumon a fényő galyak között felolvasni láttuk, éreztük szavainak igazságát, értelmének világát, a melyet a fényes, a szép, a nagy világnak adott, szívének melegségét, melyet erdeje, faluja számára s a mi részünkre a fényben, csillogásban is megőrzött.

Felolvasása mély és kellemes benyomást tett a hallgatóságra.

A falujabéli széki ember, ha halotta volna, azt mondta volna reá:

„Ez már nem vers, de igaz.”

Benedek Eleket, a mikor lelépett a pódiumról, zajosan megéljenzették.

Utána Kállay András énekelt több népdalt, érczes rokonszenves hangon. A közönség zajosan megtapsolta.

A műsor ötödik pontja Mikes Rozália grófné közreműködése volt.

A grófné zongorán játszotta legkedveltebb népdalainkat érzéssel nagy hatást élténzést kelte.

A pompásan összeállított műsornak 9 óra után volt vége s akkor a fiatalok tánczra kerekedtek.

A mulatság alatt Pongrácz Laji zenekara muzsikált.

Az első négyest a terem hosszában két sorba állított két kotonban mintegy 150 pár tánczótka Vikol Simon Orient című dallamos szerzeményére.

A mulatságban részt vett szépekről lapunk báli referense, mint a rendző bizottság tagja, a következő névsort tudta hamarjában összeállítani:

(V. S.) Asszonyok: Albach Gézné, özv. Apáthi Istvánné, Babos Sándorné, Balla Pálné, özv. br. Bánffy Györgyné, Baróthi Jenőné, gr. Béli Ákosné, özv. gr. Béli Ferenczné, Bőlyösi Józsefné, dr. Benel Jánosné, Benkő Mihályné, Csermák Gyuláné, özv. Csiki Imréné, Csizsár Gyuláné, Dobál Antalné, Dunki Béláné, Dunki Kálmánné, br. Feilitzsch Art-hurné, özv. Farnos Elekné, dr. Farkas Gézné, dr. Felméri Lajosné, Ferenczi Benőné, Finál Heinrichné, Gáll Albertné, dr. Gocs Jenőné, Grébe Heinrichné, Grébe Irén, dr. Groisz Béláné, Hangai Oktávné, özv. Hancke Vilmosné, Hécey Lajosné, Hirschfeld Györgyné, Jekeli Edéné, Jésszenszki Ferenczné, Kantor Józsefné, (Gyalu) br. Kemény Gézné, Kolbenheier Bertalané, Kuzsók Istvánné, Kiss Sándorné, Kun Bertalané, br. Mansberg Sándorné, doktor Márki Sándorné, gr. Mikes Rozália, Merza Lajosné, dr. Mihály Lászlóné, Molnár Sándorné, özv. dr. Nagy Józsefné, Pákei Lajosné, dr. Perli Józsefné, Pozsár Gyuláné, dr. Rohonczy Lajosné, özv. Ruzicska Béláné, Sárdi Lajosné, Schilling Lajosné, dr. Szász Béláné, Szász Domokosné, dr. Szadeczky Lajosné, Székely Miklósné, Szilvási Béláné, özv. Szentkirályiné, Stein Bertalané, Stampa Keresztélyné, özv. gr. Teloki Domokosné, özv. Triska Ferenczné, dr. Török Imréné, br. Wesselényi Istvánné, özv. br. Wesselényi Istvánné, dr. Weisz Miksáné, Vinczenti Károlyné, Zeyk Dánielné, Zeyk Józsefné stb.

Leányok: Albach Ilona, Apáthi Vilma, Babos nővérek, Baróthi Margit, gróf Béli Emma, gróf Béli Zsófia, gr. Bethlen Marie, gr. Bethlen Tima, gr. Bethlen Vilma, gr. Bethlen Zsófia, Biasini Gizella, Csiki Ilona, Deák Margit, Dravecsky Anna, Fekete Ilona, Ferenczi Hedvig, Hécey Mariska, Hirschfeld nővérek, Jekeli Iluska, br. Jósika nővérek, Majthény Irén, Márton Katinka, Mihály Mariska, Orban Ella, K. Papp Erzsé, Ruzicska Ilona, Sárdi Anna, Szász Anna, Szász Irén, Szász Mariczi, Szilvássy Margit, Tauffer nővérek, Wagner Bertha, Veszprémi Ida, Veizel nővérek, Zeyk Agnes, Zeyk Cecille Halász nővérek Áhronson Helén stb.

A notabilitások közül a következők neveit jegyeztük fel: Gr. Bethlen Bálint az E. K. E. központi elnöke, Gr. Béli Ákos kolozsmegye főispánja, Dillmonti Dillmont Ferdinánd cs. és kir. tábornok vezérőrnagy, Felméri Lajos egyet. tanár, dr. Finál Heinrich, Gyarmathy Miklós kolozsmegye alispánja, br. Jósika Gábor, br. Jósika Andor, dr. Lőte József egyetemi tanár, dr. Márki Sándor egyet. tanár, Baróthi Jenő posta- és távirde-igazgató br. Mannsberg Sándor, dr. Moldován Gergely, dr. Turner Adolf egyet. tanár, br. Wesselényi Miklós Szilágymegye főispánja, Vörös Sándor gaz. int. igazgató stb.

A Kárpát-egylet ez estélye többet jelent egyszerű mulatságnál.

Jelenti azt, a hogy e testület helyes irányba vezetésére megtalálták az intézők a biindulási pontokat, megtalálták azokat a módokat, a melyekkel a társadalom művelt osztályának különböző rétegei egy közbe terdetlen találkoznak, hogy együtt dolgozva, együtt mulatva, hasznára legyenek az erdélyi részek fejlődésére és felvirágzására hivatott erdélyi turisztika helyes irányában való előlételek.

A kárpát egyet s sikerében h-rvadhatatlan érdeme van az egyet népszerű elnökének gr. Bethlen Bálintnak, nagy tevékenységet működtető alelnökének br. Feilitzsch Art-hurnak s a kolozsmegyei osztály jeles és körültekintő elnökének Szadeczky Lajos egyetemi tanárának, ki szellemet teremtett s irányt adott osztályának a működésére.

A férfiaknak ez eddig elért sikerét s tisztelt adójával adóznak a tagok, ugyazútn azoknak a közre működő tagoknak is, kik szívvel lélekkel munkálkodnak a siker érdekében.

Március 1-vel

uj előfizetést nyitottunk lapunkra.

Kérjük, a kik előfizetéseikkel hátralebten vannak, sziveskedjenek azokat az elszámolás végett mihamarabb megküldeni.

Előfizethető lehet bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, március 2.

Mezel munkások napszám-bére.

A gazdák a m. é. folyamán szomorúan tapasztalták, mily hallatlan magasak voltak a napszám-bérek. Azok a gazdák, a kik maguk nem tudtak dolgozni, hanem dolgoztatni voltak kénytelenek, kétszer olyan árt fizettek napszám-bérenben tényezőikért, mint a mennyiért azt a piacon minden fáradság nélkül megszerezhetnék. Ez állapotnak, üzleti pangás, eladósodás volt a szomorú eredménye. Ezen az állapotban ha a f. év folyamán segítve nem lesz, nagy bajok fognak következni, különösen Kolozsváron a mezőgazdasági viszonyokra nézve. El bajnak lehet és kell is elejét venni a nem csak feladata, de szoros kötelezősége is az erdélyi gazdasági egyetnek és a kolozsvári gazdasági egyesületnek hasonló képen kezébe venni az ügyet, ideje korán szabályozni a munkabért és gondoskodni arról, hogy a gazda közönség, ha a napszám-bérek felszámolásának bért, olcsó munkaerőhöz juthasson. El lehet ezt érni az által, ha, mint más államokban, kikérik a katonaságot és a foglyokat is ezzel foglalkoztatják szorgos időben. Minden esetre reméljük, hogy az E. G. E. kezébe veszi a dolgot és létesít olyan módokat, hogy a mik a gazda közönséget attól a nyomasztó teherrel, mely őket tönkre jutással fenyegeti, megszabadítja.

— **A virág-bazár.** Holnap, szombaton délután négy órakor nyílik meg a virág-bazár a vigadóban. Mint az előzőlektől látszik, az ideén igen fényesen fog sikerülni a négyeslet mulatsága. Holnap délután a hangversenyt egy kis vigjáték fogja megnyitni. Címze: „Az ajtó nyitva, vagy zárva legyen?” előadják Szerémi Gizella kisasszony és Gál Gyula ur, színházunk e két jeles művésze. második pont Schuman bájos dala „A két Granátos” lesz, melyet László Zoltán ur fog énekelni s Kacsó Pongrácz ur kíséri zongorán. Utána Gounod Faustjának nagy áriáját adja elő Hancke Vilmosné urasszony a Rigó Anna kisasszony zongora kísérete mellett s végül br. Kemény Jolán kisasszony játszik magyar népdalokat orgánájára kísérettel. Már maga ez a műsor is oly sokat ígér, hogy a közönség bizonyosan zsufolásig meg fogja tölni a termet.

— **Jó bor, jó egészség...** Holnap a virág-bazár buffétjében alkalma lesz a közönségnek hamisítatlan jó borokat fogyasztani. Nagy szó ez ma, a mikor még az orvosoknak vásárolt borokat is többnyire hamisított állapotban kapja az ember. A virág-bazár rendezőse erdélyi főurak elsőrangú pinocéinek hamisítatlan tartalmával látják el a bazár buffétjének látogatóit.

— **A „Mária Dorothea egyetel” otthona.** Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága a tegnapi közgyűlés alkalmával megmutatta, hogy nem kell okvetlen szabdkömvésnek lennie, hogy jótékonyaságot gyakoroljon. A „Mária Dorothea-egyetel” telket kelt a városból, hogy azon az egyetel otthon terepmenten a tanítónők számára. A közgyűlés egyhangulag szavazta meg a humánus egyetnek kívánságát azon kikötéssel, hogy 5 év leforgása alatt az építéshez hozzákezdessen.

— **Uj kerületi kapitány.** Kolozsvár városi közgyűlésének egyik leg-érdekesebb pontját képezte a hidelvi kerület kapitányi állásának a betöltése. A kor-tes czedulak halomszámra kerültek forgalomba s egy-egy érdekelt kortes az ékeszöl-lásának minden eszközt kimerítette, hogy sza-vazatokat nyerjen fölöttjének. De a közgyűlés hangulatát kapacitálni nem lehetett hamis jelszavakkal s így került ki majdnem egy-hangulag a szavazó urnából Gyula Márton, az új kapitány.

— **A rettenetes Zicha.** volt váro-si irnok is foglalkoztatta egy pár percze a közgyűlési tagokat. 50 ft fizetési előle-gének elengedését kérte, de a városatyák nem respektálták kívánságát s az előleg meg-fizetésére ítélték.

— **A hidelvi kerületi kapitányság hivatalos helyiségét az új-utczából a nagy-utca 72 szám alá helyezte át.** Gyula Már-ton kerületi kapitány.

— **A kolozsvári kereskedelmi bank közgyűlését gróf Bély Ákos igazg. elnök vezetése alatt szerdán délután tartotta meg szép számmal megjelent rész-vényesek jelenlétében.** A vezérigazgató Weiss József szakszerű és részletes jelentést tett az intézet múlt évi (8 ik év) üzletéről. Fel-ügyelő bizottsági elnök Hory Béla adta

elő a felügyelő bizottság jelentését. A két teljes meglepéssel lehetett konstatalni, hogy az intézet vezetése nagy körültekintés-sel és pontossággal történt, s az iránta való közbizalom időről-időre nem oknélkül foko-zódik. A múlt év pénzüri forgalma tett 24 millió 84,500 frt 48 krt. Betéti állomá-nya az egy millió kétszáz ezer frtot megha-ladta. A tiszta nyereség összege tett 18,418 frt 47 krt, mely összegből 4203 frt 27 kr oszto-lódott a tartalék alaphoz. A közgyűlés a múlt évre nézve is megmaradt a 6 száz. osztá-lék mellett, — főtörékése lévén a tart. alap nevelése. A közgyűlés továbbá a hitelíge-nyek fokozott voltára való tekintettel egy-felől, — másfelől pedig, mivel a közönség azon óhaját, hogy a kereskedelmi bank rész-vényeiből vásárolhasson, csak ez uton elégít-heti ki, a meglevő 150 ezer frt részvényít-két 300 ezer frtra határozta felemelni. — A részvényesek kíváratára a közgyűlés kimond-ta, hogy elsősorban a jelenlegi részvényesek-nek joga van a birt részvények számaig az új részvényekből vásárolhatni. A közgyűlés végül a felügyelő bizottság indítványára gr. Bély Ákos új elnöknek, az igazgatóság-nak és az intézet derék vezetőjének Weiss Józsefnek jegyzőkönyvi elismerést szavazott. A szelvények márcz. 1-től a budapesti ipar-és kereskedelmi banknál, valamint az intézet pénztáránál beválthatók.

— **Delli Emma jutalomjátéka.** Színházunk egyik kitudó fiatal művésznőjé-nek, Delli Emmának jutalomjátéka közelebb-ről lesz. Delli Emma a kolozsvári közönség egyik kedvence, a kit a tavasszal szintén elvezitünk. A közönség bizonyára a jutalom-játék estőjén nem fog megelégedni erről s kedvencét egy zsufolt házzal jutalm. zza. Delli Emma jutalomjátékául a „Jó falu-siak” című igen mulatságos vigjáték ke-rül színpa.

— **A tudomány egyetemi kör** tegnapi folytatólagos közgyűlést tartott. Boér Elek elnök megnyitván az ülést, pár szóban köszönetet mond az ifjúságnak iránta tanu-sított megtisztelő bizalmáért, s egyszerűs-mind kifejté röviden azon elveket, melyeket az egyetemi kör ügyeinek vezetésénél követni óhaját. Erős elhatározása — ugymond — a kör szellemi tevékenységének oly níveara emelése és azon való megtartása, mely a ko-lozsvári Ferenz József Tud. egyetemi hall-gatóság jó híréhez és méltóságához méltó — illő. Törékése leend a kör anyagi ügyeinek rendbetoatata, függő kérdéseinek elintézése, a legszigorubb ellenőrzés gyakorlása és ugy az alap, valamint az ügyrendtartási szabályoknak érvényesíthetőségét biztosítani. Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitót után, Herepei Iván indítványára a kör, a kolozsvári egyetem ki-váló orvostanárát dr. Purjesz Zsigmondot megválasztja tiszteletbeli tagjának, s egyse-rs-mind kitüntetésre alkalmából tdyózi. Ezután a tiszviselői állások töltettek be. I. alelnök: Kolozsvári Bálint, II. alelnök Krenner F. Miklós, főtitkár: Grätz Gusztáv, főjegyző: Kosza Ferenz, alkonytárnok: Fejér Mihály, ellenőr: Órári Elemér. Végül a márcz. 17-én Kolozsvárt tartandó országos Diák kongress-zus költségeire 30 frtot szavazott meg a kör.

— **Meghívó.** Az Erdélyrészi Méhész-egyetel f. hó 3-án (szombaton) d. u. fél 6 órakor az Erd. Gazd. Egyetel hiv. helyiségé-ben (gr. Mikó palota) rendkívüli választmá-nyit gyűlést tart, melyre az egyeteli tisztele-tbeli, alapító és választmányi tagokat ezennel tisztelettel meghívja az elnök.

— **Zenészbál.** A kolozsvári cigá-nyok tegnapelőtt este Pongrácz Laji elnöklete alatt igen szép bált rendeztek a Redouteban. A bálon, mely zártkörű volt, ott volt a kolozsvári cigányság színe-jeva, más közönség rajtuk kívül nem is volt, a meg-hívott magánok és újságírók, kik mindvégig ott maradtak a bálon. S a barna fiúk kik minden mulatságon ott vannak s kitűnő ze-néljükkel mulattatnak, megmutatták, hogy nemcsak muzsikálni tudnak jól, hanem tán-csozni is. Pongrácz Laji még talán kitűnőbb táncos mint a milyen hegedős. A zenés bálon a négyeseket 60 párnál több tánczolta csupán azazl nincs tisztában a bálon jelen-volt munkatársunk, hogy a bálkirálynéknak Pongráczné, Fámforinét vagy Balogh János-nét tartsa-e, vagy pedig Molnárné, Bámbó-nét; mert ugy ezek, mint a többi szép ci-gány asszony és leány Pongrácz Marietta, Dósa Ilona valamennyi beilltek annak. A bálra messze földről is jötték zenészek, Deés-ről, Szathmárról, Székely-Udvarhelyről, N-Váradról stb. A bál sikerére Pongrácz Laji lehet büszke.

— **Kolozsvárt gyártott szíva-rok.** A mi gyárunkban a „drága, de ros” szivarokat csak nagyon mérsékelt mennyi-ségben gyártják. Készül ugyan regalitas, tra-bukko, brittanika, rövid és hosszú szivar, a termelés azonban a fél kros cigigárettákra van fektetve. A cigigáretták gyártását kéz-zel, gyártják gépekkel is. Pár év előtt csak egy, ma már 4 gép foglalkozik állandóan s így is alig győzik a sok komisz dohányt az apró papir-hüvelyekbe legyömösözni, hogy a keresletnek eleget tessenek. A füstölés időről időre mind nagyobb mérvet ölt és

ebben az arányban komiszabbak lesznek mindama dohánygyármányok, a melyekhez a közönség inkább hozzászokik. A „legfio-mabb” erdélyi dohány 1876—1880 körül tényleg a legfinomabb volt. Korti levelekből volt válogatva és hajszál finomság volt a vágása. Ma már rendes természetű doh-nyokból válogatlatlanul vagdalják össze ko-misz laskára s így is alig győzik a terme-lést. Ha véletlenül lesznek a közönség a dohányzástól, nagy lenne az államnak a ká-ra, mely átlag 30 frton veszi m. m.-ját a dohányynak s adja 3—400 forintért. Az ál-lam bruttó bevétele a dohányból 44 millió frt. Kiadása 16 millió. Ebből látható, hogy az állam javára mennyit füstölünk.

— **Országos diák-kongresszus.** Az országos diák-kongresszus ügyében min-dennemű felvilágosítást ad Herepei Iván, a magyar diákviselet kolozsvári előkészítő bizottságának elnöke naponta délután 3—4 óra között az egyetemi kör helyiségében.

— **A kolos-kalota** ev. ref. egy-ház meggyében Dési Gyula esperes elnöklete alatt tegnap ejtették meg a n.-almási első osztályú papi állásra a kandidálást. A beér-kezett 30 folyamodóból a következő nyolcra lett ajánlv: Bitai Kálmán, Csűrös József, Péter Károly, Régeni Ferenz, Lajos János, Söfalvi Károly, Szilágyi László és Tokos Jenő.

— **Huszár kísértet.** A váci pü-s-pöki palotában néhány nap óta rémület-tel beszél a eselődés, hogy Kunigunda kis-asszony, aki ötven éven át vezette Schuszer Konstantin püspök házi gazdaságát és három héttel ezelőtt meghalt, mint kísértet házjár a püspöki palotába. A kamrákban, pincékben és padlások minden legkisebb nesze halálra rémíttek, különösen a vászoneselek, he pedig Kunigunda kisasszony macskája került előjűk, egyszerűen ájulás környezte valamennyit. Bégre el akarták tenni láb alól a jámbor cizezést, de attól félve, hogy Ku-nigunda kisasszony ezután nem egyedül, hanem macskájaival együtt fog ha-zajárni, erről a tervről lemondtak. Azt azon-ban konstatalták, hogy helyetük immár tür-heetlen s bejelentették a püspöknek lemondásukat. A főpásztor egy papjával oktatást adott a eselődésnek a nem exisztáló ki-sértetekről, de mit sem használt. Többen lát-ták is, s ráismertek hosszú köpönyegéről, meg azt is tudták róla, hogy szegény nagyon éhes lehet, mert a káposzta-, kolbász- és sonka-ésradókat reggelre mind megeszi. A kapus, a kit a kísértet üldözésével akar-tak megbizni, kijelentette, hogy nem ki-váncsi a kísértetre, inkább lemond a hiva-taláról és hazamegy Nyitra. Végre díjat tűztek ki a kísértet fejére s az ügyet a rend-őrségnek adták át. A két rendőr, a ki a díj-ra pályázott, mindjárt az első éjszaka meg-látva Kunigunda kisasszony szellemét a ke-rítésen, hivatalos szárazsággal szóló el a ki-sérletnek: — Száljon le a nagysága a ke-rítésről, különben lövünk. A kísértet reagált a határozott kijelentésre. — Nem szállok én le testvér — felelte — mert már egy hét óta nem láttam a Katicót, inkább osszunk meg egymás közt az elemősiát. A két ren-dőr felmászott tehát a kerítésre, hogy meg-fogja a huszárt, a ki azonban látva, hogy a puskákat lent hagyják, hirtelen leugrott, fel-kapta a puskákat és elszaladt. A puskákat másnap megtalálták de a huszárnak nyoma veszett.

— **Sikkasztó oláh katoná-tiszt.** Philosztrát János oláh tüzérhad-nagy, a bukaresti katonai kör pénztárosa, a körnek reabizott vagyonából 8200 frankot elsikkasztott s az összeggel tegnap Bu-ka-restből megszökött. A sikkasztásról tegnap éjjel táviratilag értesítették Cantacuzene herczeg budapesti oláh főkonzult, a ki az esetről még az éjjel személyesen tett jelen-tést a budapesti rendőrségnek. A feljelentés alapján a sikkasztó tüzérhadnagyról a követ-kező személyi-írást küldi a rendőrség: kö-zéptermetű, kerek arcú fiatal ember; haja, bajusza fekete, szakállja nincs; különös is-mertető jele, hogy nagyon rövidlátó. A fő-kapitányság minden intézkedést megtett a sikkasztó elfogatására, azon esetre, ha Bu-da-pest felé venné útját.

— **Mária Lujza halála.** A nagy Napoleon, a ki egy egész világon uralko-dott, a mi a világ meg nem unta zsarok-ságát és egyetűl erővel detronizálta, egy te-kintetben nem volt különb minden más fér-jnél, a kinek csalfa feleséget adott balvága-ta. Megcsalták, akár csak egy közönséges bour-geois lett volna. Josephin-ről Thiers, a ki legnagyobb tisztelője volt, azt írja, hogy mi-alatt Bonaparte Egyiptomban küzdött a fran-czia dicőségért, felesége otthon olyan glóri-át készített számára, a melytől irtóznak a férfiak. S a mi Mária Lujzát illeti tudva van, hogy mikor Napoleon Szent Ilona-szigetén ette a rabaság keserű kenyerét, felesége Neip-erg után Leconte, azután pedig Aiséne Housey került sorra, a ki nem is csinált titket „szerencsésjából”, hanem a következ-keket írta párisi kiadójá: „Őn nem is sejtí, hog én Napoleon utódá vagyok, nem ugyan a Tuilleriesben, hanem Pármában. Udvorol-tam Mária Lujzának s ő meghívott vacsorára a mely reggelit tartott.” Housey után töb-ben következtek, míg végre Bombelles gróf-nál állapotott meg Napoleon özvegye. S ez viszony, mint a legujabb történeti kutatások kiderítették, okozta halálát. Bombelles ugya-nis nagyon gyűlölte Pármában és valamely rejtélyes mérget kevert k ételbe. Őt egy szerencsés véletlen megmentette, a mennyi-ben elrontván gyomrát, nem evett a meg-mérgezett ételből, de Mária Lujza, a ki min-dig vele együtt ebédel, tíz nap mulva meg-halt. Hirtelen halála már akkor is feltűnést keltett, de az igazi oka csak most lett ki-dertve.

— **Nagy hajóösszettközés.** A fumei kikötő torkolatában szerdán délelőtt két gőzös összettközött és az egyik el is sül-lyedt. A Stefánia, a magyar-horvát hajóöz-társaság gőzöse érkezett Abbázából Fiumé-ba. A fedélzetén kilencz utas volt, köztük Gellieich alpolgármester a feleségével. A ki-kötő bejárájában nekiment a Stefánia gőzös a Vellebitnek, a mely Zenggből érkezett. — Már-már összettközött a két hajó, a mikor a Stefánia egy gyors mozdulattal kikerült a katasztrófát. Ez volt a veszte a „Csikós” nevű vontató gőzösnek, a mely a kikötő-építő-vá-lalat hajója. A Csikós teljes gőzzel iparko-dott a kikötőbe. Mikor a Stefánia a hirtelen fordulattal megváltozott irányát oly erő-vel ütöközt a Csikós gőzösbe, hogy az nagy löket kapott és rövid idő mulva elsüllyedt. Személyzetét a Lajos nevű hajó mentette meg a haláltól. A Stefánia gőzös orra és egész előrsze elpusztult, de sem ennek, sem a Vellebit személyzetének nem lett baja. — Mindjárt hozzá is fogtak a mentőmunkához. Reméljük hogy sikerülni fog az elsüllyedt Csikós gőzöt kiemelni a tengerből. Az összettközés nagy kárt okozott.

— **Egy kolostor lerombolása.** Báró Edelsheim Gyula Lipót régebben kas-télylyá akarta átalakíttatni az elefánti, egy-kor pálos kolostort s ezért az egyházi és pol-gári hatóságoktól engedélyt kért, hogy a klastrom alatt levő kripták holttesteit a köz-tetembe vitethesse. Mivel a kriptákban tem-etkeztek a gróf Forgách-család ghymei ágához tartozó és más előlekl családok is, herczeg Odescalchi Arthur a birtokosnál ki-eszközölte, — hogy a kriptának kiártitása a Nemzeti Múzeum régiségáttárának egyik kiúldóttje előtt történjék. — Ezzel a kiúldással Nagy Gézárt bízták meg aki most érkezett meg újából. A kriptában 43 koporsót táltak, melyek közül azonban csak 5 volt érintetlen, míg a többi 38 fel volt dultva s kirabolva. Ezeket a földbérlek fosztogatták ki, különösen pedig egy Susan-ni nevű, a ki a birtok első bérője volt 1780-ban, a mikor II. József a pálos rendet fel-osztatta, a birtok a vallásalapítványi javak közé került. Az össze-vissza hányt tárgyak között több mult századbeli éskert, egy XVII. századbeli dolmányt, mult századbeli női ruhát találtak, a melyet a múzeumban fognak elhelyezni. Ugyisintén megtaláltak gróf Forgách Gergely nyitrai főispán sírkö-vét 1515-ből, továbbá egy sírkövet az Ele-fántiak cimerével 1629-ből. A kolostorban két temetkezési hely volt.

— **Véres összettközés orosz és német katonák közt.** A porosz határ közelében, mint a bécsi „Extrablatt”-nak sűrűnyzik, a napokban véres összettközés történt orosz dragonyosok és porosz dzeid-sok közt. A poroszok átmentek a határon és az orosz határszél jelőz csölőpöket czélpont-nak használták lögyakorlataiknál. Az oroszok ez ellen föltiltalták s mivel a porosz dzeid-sok semmibe se vették a tiltakozást, a dra-gonyosok megtámadták a dzeidásokat. Mind a két részen több ember esett el. Orosz ka-tonai részről eddig elhallgatták a dolgot, ne-hogy nemzetközi konfliktusra szolgáltatssanak alkalmat.

— **Kiadó a vashid mellett, Koloz-várt a vásártér mellett egy több mint 20 holdból álló telek gazdasági épü-letekkel, 8 kicsi lakóházzal több évre haszonbérbe.** Különösen alkalmas gyártelep vagy gazdasági czélokra. Értekezhetni az „Ellenzék” szerkesztősé-gében.

— **Keresztetik az „Ellenzék” nyom-dájába egy jártas nyomdavezető.** Értekez-hetni az „Ellenzék” szerkesztőségénél.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, március 2.

A Házban ma folytatták a polgári há-zasságról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Bomba a Házban.

A képviselőházban napirend előtt Bánffy Dező báró jelentést tett a Házban elhelye-zett bombára nézve tartott vizsgálat ered-ményéről.

A jelentés szerint a vizsgálat rendjén kitűnt, hogy a talált bomba nem vesze-delmes.

Bánffy jelentésére reflektált Ugron Gá-bor és kéri az elnököt, hogy máskor ilyen nem komoly dolgokat ne terjesszen a ház elé.

Elnök kimutatja, hogy Ábrányi és Mel-czer képviselő felszólítására tette.

A Házban ezután Pap Géza beszélt nagy érdeklődés között Péchy Tamás érvei mellett Bushach ellen.

Nagy érdeklődés keletkezett, midőn a ház jegyzője Tibád Antal nevét olvasta le a tábláról.

A padsorok csakhamar megteltek s a miniszterek is csették helyeiket elfoglalni.

Tibád Antal beszéde elején kifejtette, hogy a polgári házasság nem egyéb, mint hatalmi kérdés, melyhez a kormány azért ragaszkodik most oly gőreösen, mert e nél-kiül összoamlana. (Nagy zaj jobb felől.)

Szilágyi és Wekerle miniszterelnökek polemizálva kijelentik, hogy Deák Ferenznek olyan törpe utódai támadtak, hogy a nagy előd által előkészített uton haladni nem tudnak,

Tibád e kijelentésre nagy zú támadt a jobboldalon és eljenesni kezdtek Wekerlét. Tibád Antal midőn bevégezte beszédét, az ellenzék tüntetőleg gratulált neki.

Szilágyi Dező dühösen ugrott fel szé-kéből Tibád beszéde után, hogy megczáfolja a volt államtitkár argumentumait.

Nem kekecsel vádolta Tibádot, mint-hogy a szabadelvű párthoz évekig támogatta a kötelező polgári házasságot, de midőn a Deák politikájának megvalósítása követke-zett, megszökött előle.

Óriási zaj keletkezett e szavakra.

Tibád Antal az igazságügyminiszter e vádjával szemben nem maradt adós, s rö-gtön meg is czáfolta azt.

Hivatkozva képviselőtársaira kijelen-tette, hogy soha sem volt hiva a kötelező polgári házasságnak.

Midőn a szabadelvű klubban először szóba került a kötelező polgári házasság, ép-pen ő volt az, a ki nyíltan ellene mondott.

Némó ő szökött meg, hanem a minisz-ter ur emlékező tehetsége látszik elhagyni a helyét.

Különösen ki kell az ellen, hogy az igazságügyminiszter olyan sértő stílusban be-széljen.

Ezt nem tűri meg a parlament méltó-sága s ha a Ház elnöke elég győnge a mi-niszterekkel szemben a házszabályokat alkal-mazni, kénytelen ő erre az igazságügyminisz-tert figyelmeztetni.

Bánffy Dező báró elnök megjegyzi, hogy kritika tárgyává tette volna ugy Szilágyi mint Tibád beszédét de mint elnök vitát provokálni nem akar.

Szilágyi felelt meg Tibádnak, mire az ülés Tibád éltetésével véget ért.

Carnot üdvözlöte a királyhoz.

Budapest, márcz. 2.

Ő felségét abból az alkalmából, hogy Mentoneban, francia földön időzik Carnot köztársasági elnök következő sürgőnyvel üdvözölte:

„Boldog vagyok, hogy Felségedet fran-czia földön üdvözölhetem s örömmel ra-gadom meg a kedvező alkalmat, midőn is-mét kifejezhetem őszinte baráti érzelmeimet.”

A köztársasági elnök sürgőnyére a ki-rály a következő sürgőnyvel válaszolt:

„Táviratának szeretetreméltó szavain-ról kifejezni köszönetemet. Kérem fo-gadjá nagyra-becsülésem és őszinte baráti érzelmeim kifejezését.”

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, szombat, március 3-án, 1894.

A P A P A.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyitlter^{*)}

Az „Ellenzék” f. hó 1-én megjelent 49-ik számában fogadtalan prokator Gergely Jánosnak csak azon válasom van, hogy én soha 12 százalékos kamatot nem szedtem nem szedtem, az általam vezetett hitelsző-vetkezétnél — és az általam teljesen isme-retlen Gergely János hazudik.

Kolozsvárt, 1894. március hó 1-én.

DÉNES JÓZSEF.

236 1—1.

Nyilatkozat.

A maros-ujvári „Zene és Liget” egye-sület választmánya tiszteletes Jancsó Lajos alelnök egybehívására február hó 11-én vá-lasztmányi gyűlést tartott. Ezen gyűlésen a m. kir. Pénzügyminiszter urhoz szerkesztett memorandum egyik példányát — felkérésre — az igaz, hogy én másoltam le; de miután én a „Zene és Liget” egyesületi választmányának tagja nem vagyok — sem semmiféle gyűlé-sekben részt nem veszek és vettem: tévedé-sék kikerülése végett kijelentem, hogy én a memorandumban foglaltakat csak egyszerűen leolvastam: de az abban foglaltakat maga-mem nem teszem s tehettem. Ezt az illető választmányi tagok jól tudták, s hogy nyi-latkozom azért, tettem, mert nem szeretném ha oly színben tűnnék fel, mintha én is memorandum párti lennék.

Marosujvár, 1894. márcz. 1-én.

237. (1—1.) Jován Antal.

Kivonat

A kolozsvári orthod. ízr. iskola látogatási nap-lójából: Szerencsés és boldog azon iskola, melynek ta-nítójában a szepőlőn honszerelm, tiszta vallásosság s megbecsülhetetlen ifjú germeked kedély a nevelői hivatásának és tapintatú egyestül. A kolozsvári orthod. ízr. hitközség általa fenntartott elemi iskolánál Ilkovic Samu ízr. tanító urban illy rendkívüli kedvező tulajdonokkal megáldott nevelő volt szerencsém meg-ismeri kinek további működésére is az églelteljesebb áldását kért Kolozsvár 1892. december hó 5-én Ko-lózy Bácsi ifjúsági író.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelő-séget nem vállal a Szerk.

H i r d e t é s e k.

Keresek irodámba némi gyakorlattal bíró ügyvédjelöltet,

a ki a román nyelvet írásban és szóban tökéletesen bírja.

Ajánlatokat levélben kérek, mely esetben a közelebbi feltételeket azonnal közlöm.

Az illető állását április 1-én, esetleg március második felében foglalhatja el.

231. (1-3) **Nábráczky Gyula ügyvéd,**
Körösbányán (Hunyad megye.)

8%-ot tisztán jövedelmező házak Köszvényi eladók.

Ezenkívül

5-600 holdas birtokot haszonbérbe adjatok venni.

Értekezhetni naponta a Szentegyház-utca 31. szám alatti lakáson, a hová a levélbeli megkeresések is intézendők „Ingatlan” jelige alatt.
225. (3-4)

HIRDETMÉNY.

Tisztelettel van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Köszvény városában a

„Boér Sándor” cég alatt,

30 éven át fennállott, a általunk a Hid-utca és Szép-utca sarkán folytatandó

nagy varrógép-raktár üzletet

jelentékeny tőke befektetéssel ekként bővítettük ki és rendeztük be, hogy ott a nagyérdemű közönség minden célra szolgáló varrógép szükségletét dus választékban és a legzöldebb ár mellett beszerezheti.

A kitűnő jóságú eredeti Weller és Wilson, legújabb magas karu Singer, Howe, Cylinder-Elastik stb. gépeken kívül még kibővítettük raktárunkat a legújabb találmányú és kitűnő-égű által korszak alkotó Phönix, Karika hajós, Vibrating-Schuttle, Minerva, Kayser és Teutonia-féle gépekkel is.

Együttal felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét a város területén egyedül fennálló gép-javító műhelyünkre, hol minden javítási munka pontosan és lelkiismeretesen a legutányosabb árban elvégeztetik.

Főtörökvisünk leendő részére mindig oly árut adni, mi jóság, tartósság és használhatósága által mindenkor önmagát dicsegetje; a bármilyen tullestelt legyen is a verseny-üzletet küldelmé tüzletünkkel szemben, még anyagi áldozat árán sem fogunk vissza retneni, hogy néhai elődünk három évtizedet meghaladt e téren működése alatt tüzletünk tekintélyére kivított elismerést jövőre is diadalra juttassuk.

Szabadon azon reményt táplálhatunk, hogy a bizalmat, melyben elődünket részesítették, számunkra is fenntartani szivesek lesznek a becses rendeléseikkel minél számottevőbb megtisztelnak.

Kibővített és újonnan berendezett raktárunk megtekintésére nem verőket is szivesen látunk és maradjunk

teljes tisztelettel:

203. (3-5) **BOÉR SÁNDOR örökösök.**

Kétvízközt, a Berek-utczában
egy 4 hold 300 öl kiterjedésű

kert

örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal: Fótér 13. szám alatt.
202 (3-4)

Üzletfelhagyás miatt
hatóságilag engedélyezett

VÉGE LADÁS!

Belhid-utca Sigmund-féle ház

DITRICHSTEIN GYULA-féle

férfi-, nő-, ruha-, kalap-, szűcs-áru és szövet-üzlet
az üzlet teljes felhagyása miatt **30%-al** a beszerzési áron alól

teljesen kiárusítatik.

VÉGE LADÁS!

141. (7-10)

MATUTSEK JÓZSEF

férfi-, nő- és gyermek cipész-üzlete

Köszvényi,

Fótér 32-ik szám alatt,

a volt HUTFLESH-féle üzlethelyiségben.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbel minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
36. (9-x)

„THE GRESHAM” ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz József-tér 5-6.,
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse
1. sz. alatt,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30-án Frk. 117,550.797—

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1891. évi június 30-án 20,725.259—

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződése s visszavásárlások után a társaság fennállása óta (1848.) 249,311.449—

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál 61,372.000—

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke 1,728,184.555—

értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak és az erdélyi vezérügynökség

Köszvényi, Belső-utca 5., 7. sz. 7. (12-x)

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Alólírott tisztelettel adja tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy helyben, Malom-utca 9. sz. alatti saját házában egy nagy szabású

Tüzifa-, Coax, Porosz kő- és faszén-raktárt

nyitottam,

a hol is bármily mennyiségben, minden névvel nevezendő fűtőanyagokat minden versenyt felülmúlva, a legutányosabb árban szolgálok ki.

Nem kimélve semmi áldozatot, a nagyérdemű közönség kényelmére 1/2 méter máztán földt a házhoz haza bérmentve teljes súlyt szállítok.

I. rendű hasáb bukfa 3 70 négyzet méter (egy öl) 10 frt 50 kr.

II. „ „ „ 4 „ „ 12 frt 50 kr.

III. „ „ „ 3 70 „ „ (egy öl) 10 frt — kr.

IV. „ „ „ 4 „ „ 12 frt — kr.

Házhoz szállítva egy öl 1 forinttal, 4 négyzet méter 1 frt 20 krajczárral több.

Legkötönyebb száraz vágott fa.

100 kgr felelősség mellett kimérve 1 frt — kr.

100 „ Szalon Coax 2 frt 30 kr.

100 „ Porosz kőszén 1 frt 50 kr.

50 kgrtól feljebb rendelvény bérmentve házhoz szállítva.

Nagyobb megrendelőknek kedvezmény áruk.

Becsés pártfogását kérve kiváló tisztelettel

137. (3-10) **Id. KNAUER JÓZSEF.**

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

Egy egészen új, a legnagyobb Tüzifa, Coax, Porosz kő és faszénraktár.

A FORRÁS VIZEK KIRÁLYA

BORSZÉKI SAVANYUVIZ.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására juttatni, hogy Köszvény és vidéke részére a „Borszéki vizek”

kizárólagos főraktárát

HIRSCHFELD SÁNDOR

fűszer- és csomago kereskedőnek adtuk át.

A „Borszéki viz” valódi tiszta minőségben a fő- és Korszth-forrásokból állandóan van főraktárunkban liter és fél literes palackokban, kettősen dugaszolva, zinn-kupakkal és czimkével ellátva.

Köszvény n. é. közönségének kedvezményt nyújtva, az árat a legutányosabban állapítottuk meg.

A Borszéki bervezek árai szabadon:

1 liter Borszéki viz cserével 10 kr., üveggel 16 kr. — 10 üveg vételnél egy krral olcsóbban.

Fél liter Borszéki viz cserével 7 kr., üveggel 11 kr. — 10 üveg vételnél fél krral olcsóbban.

Kérjük a n. é. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását

kiváló tisztelettel

Lázár és Verzár,

112. (3-30) a Borszéki forrásokból.

A legkötönyebb ásványvizek anyaföldjének
a székelyföldnek kincses terméke!

„RÉPÁTI”

legtisztább égvényes gyógy-savanyuviz,

mely párábanul szerencsés vagy összetétel és rendkívül dús, főleg kőből szénas tartalmú folyadék, ritkítja pártját a kontinenen.

Első rangú gyógyital

különösen emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbetegségeknél, gyulladásoknál és közönséges bántalmaknál; mely betegségek ellen a „répáti” ásványviz használata megkezdhetően értékel s a legmesszebb menő figyelemre méltó.

Legfelségesebb ízű, legegészségesebb bervez,

mely tekintetben is a „répáti” ásványviz mellett, a forgalomban levő ásványvizek legtöbbjével határozottan elférpílnék.

A „répáti” ásványvizet mint ritka természeti kincsét tehát, úgy is mint a belső szervek betegségei ellen legköltségszerűbb, leghatásosabb s egyszerűbb leghatásosabb gyógyítót szert, úgy is mint pártatlan élvezeti italt (igen jóles orvosi bizonylatok), valamint a gyakorlatból merített magántapasztalatok alapján minden egészséges elfogulatlan lévénk rendes használatára a legmeglehetőbb — lelki-mérettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható Köszvényi: Misselbacher, Herczeg Albert, Kónya és Hirschfeld Sándor uraknál, a gyógyszer-tárakban és minden nevezetesebb vendéglőben.

Kiváló tisztelettel

a „répáti” gyógyforrás kezelője:

5. (21-46) **GYÖRGY JÓZSEF,**

Kézdi-Vásárhelyi (Háromszék megye.)